

Мицик Діана

магістранта факультету іноземних мов

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

НАРАТИВНА СТРУКТУРА «LE SPLEEN DE PARIS» ШАРЛЯ БОДЛЕРА

Анотація. У статті йдеться про нарративне моделювання поезій у прозі Шарля Бодлера. За внутрішньою жанрово-стильовою домінантою у творах французького митця можна виділити оповідь з лірико-імпресіоністичними елементами, епіко-реалістичні вкраплення, а також драматизація оповіді.

Генологічна природа поезій у прозі неодноразово поставала у центрі уваги дослідників літератури (С. Бернар, О. Бігун, А. Підпалый та ін.). Як відомо, поезія в прозі Шарля Бодлера є класикою для визначення цього жанру. Твори поета вбирають в себе яскраву гру образів, прояви модернізму. Для поезій в прозі характерний родо-жанровий синкретизм, в основі якого лежить переплетення епічного, ліричного, а також драматичного начал [1, с. 5]. Подієвість у творах редукована.

Щодо епічної розповіді, її веде автор-розповідач, який є посередником між читачами і зображуваним у самому творі. Інформація про долю та відносини з персонажами відсутні. Автор мало говорить про свої почуття або ж взагалі не вказує. Яскравим прикладом із збірки можна зазначити поезію «Un Plaisant», де яскраво зображено опис міста, а також постають конкретні прояви: «*chaos de boue et de neige, traversé de mille carrosses, délire officiel d'une grande ville*» [2, с. 67]. Тут оповідач є самотнім чутливим поетом, якого не приймає суспільство. Проте поет зі злістю дивиться на місто. Для поета місто – шум та хаос. Дії відбуваються в Парижі, адже автор сам зазначив термін «une grande ville».

Те що у збірці «Паризький сплін» є ліричне начало задає її рамкову конструкцію. Мрія Шарля Бодлера відійти від реальності, намагається змінити повсякденне існування, за допомогою уяви створюючи «штучний рай». Співвідношення мрії та реальності присутнє у вірші в прозі «La chambre double». Тут показано умовну атмосферу, які творять ніжні тони, наймовірні звуки та аромати: «*Une chambre qui ressemble à une rêverie, une chambre véritablement spirituelle*» [2, с. 77]. Тут показано зв'язок звуку, запаху та кольору. Поет прагне звільнитися від буденності. Душа ж його може втекти тільки на певний час. Поет повністю описує кімнату та її атмосфера змішує світло та темряву, та сам поет зображує контраст світлого та темного. Він описує меблі, стіни: «*ont des formes allongées*», «*Sur les murs nulle abomination artistique*» [2, с. 78]. Якщо порівняти поезії «Le Crépuscule du soir» і «La Chambre double» можна побачити певну паралель. У першому творі поет старається сховати себе, тримати соціум на відстані, тоді у другому творі – це цілий світ, який сам стукає до поета та порушує його простір.

У творах яскраво проступають відносини поета із шаленим, сучасним містом, а саме Парижем. Поет не бачить себе у цьому натовпі. У деяких творах автор просто відчуває огиду до самого міста, а також має величезне бажання втечі. Проте автор зображує поета, який одночасно зачаровується містом та відчуває огиду до нього. Воно його водночас відштовхує та приваблює. Це все потрібно поету для натхнення, але водночас він прагне втекти від міста та його жителів, прагне знайти ідеал у мрії. Проте наявність ідеалу це просто ілюзія. Відносини поета і міста показано в останньому рядку епілогу «Le Spleen de

Paris», тому збірка завершується саме вигуком людини, яка є сповнена почуттів: «*Je t'aime, ô capitale infâme!*» [2, с. 220].

Отже, у поезіях у прозі можна виокремити дві форми наративного моделювання за внутрішньою жанрово-стильовою домінантою: оповідь з переважанням лірико-імпресіоністичних елементів та епіко-реалістичних елементів.

Список використаних джерел:

1. Бігун О. Типологія жанру поезії в прозі (французька та українська літератури кінця ХІХ - поч. ХХ ст.): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.05 - порівняльне літературознавство / О. А. Бігун ; ТНПУ ім. В.Гнатюка. Тернопіль, 2008. 20 с.
2. Baudelaire Ch. *Le Spleen de Paris* (Petits poèmes en prose). Paris: Flammarion, 1987. 224 p.